

Αντ. Τριχοπούλου: Η μεσογειακή διατροφή μπορεί να προωθήσει τα αγροτικά προϊόντα

Βικτωρία Αποστολοπούλου - 21.10.2016, 14:12

Ως μια μεγάλη ομπρέλα πολιτισμών και λαών με παρόμοιες διατροφικές συνήθειες χαρακτηρίζει την μεσογειακή διατροφή, η Αντωνία Τριχοπούλου, ομότιμη καθηγήτρια Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας και Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Υγείας, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην «ΥΧ».

Όπως προσθέτει, το μοντέλο της μεσογειακής διατροφής, με βασικό χαρακτηριστικό το ελαιόλαδο, μπορεί να γίνει το μέσο προώθησης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων, αλλά και η ευκαιρία ανάδειξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Μολονότι η παραδοσιακή διατροφή της χώρας μας ανταποκρίνεται στο διατροφικό μοντέλο των υπόλοιπων λαών της Μεσογείου αποτελώντας ίσως, την καλύτερη εκδοχή του διατροφικού αυτού μοντέλου, η κα Τριχοπούλου τονίζει πως αν δεν υπάρξει εθνικός συντονισμός, μέσω ενός οργάνου, κάθε προσπάθεια των παραγωγών να αναδείξουν τα υπέροχα τοπικά προϊόντα της Ελλάδας θα χαθεί.

Τέλος, διευκρινίζει πως αν και το μοντέλο της μεσογειακής διατροφής δεν είναι αυτό που ήταν πριν 60 χρόνια, το ελληνικό παραδοσιακό φαγητό θα μπορέσει να διδάξει και να οδηγήσει τους μικρούς κατοίκους της χώρας πίσω στο πρότυπο της μεσογειακής διατροφής.

Είστε από τα άτομα που έχετε παρακολουθήσει όσο ελάχιστοι ^{~^} θέμα της μεσογειακής διατροφής. _x
Πως ξεκινήσαμε και που βρισκόμαστε σήμερα;

Τη δεκαετία του '80 στην Ελλάδα, όπου και ξεκινήσαμε να ασχολούμαστε με το ελαιόλαδο, οι πολυεθνικές εταιρείες προωθούσαν τα σπορέλαια. Τότε, το ελαιόλαδο θεωρείτο ουδέτερο και δεν υπήρχαν έρευνες που να αποδεικνύουν αν είναι καλό ή κακό για την υγεία. Όταν στα μέσα της δεκαετίας του '80 πραγματοποιήθηκε το συνέδριο στους Δελφούς με τίτλο «Μεσογειακή διατροφή: Πότε, Πώς και Γιατί», αρχίσαμε να μετακινούμαστε σε όλο το διατροφικό πρότυπο της παραδοσιακής ελληνικής διατροφής. Για πολλά χρόνια μαζί με μια μικρή ομάδα ανθρώπων προσπαθήσαμε να πείσουμε τους Έλληνες να μην εγκαταλείψουν το ελαιόλαδο αλλά να προσκολληθούν στην ελληνική παραδοσιακή διατροφή.

Όταν, λοιπόν, το 1993 πραγματοποιήθηκε στη Βοστώνη το πρώτο διεθνές συνέδριο διατροφής για τη μεσογειακή διατροφή και παρουσιάστηκαν όλα τα επιστημονικά δεδομένα που ζητούσε ο διεθνής χώρος, τότε ήταν που η μεσογειακή διατροφή κέρδισε. Σήμερα, πιστεύω πως οι Έλληνες έχουν βάλει στη ζωή τους το ελαιόλαδο και είναι κάτι που πετύχαμε με τα χρόνια. Ωστόσο, ο δικός μου προβληματισμός είναι πως η επιτυχία που έχει κερδίσει η μεσογειακή διατροφή ως μία από τις πιο αναγνωρισμένες διατροφές, την καθιστά ευάλωτη ως προς τα κακέκτυπα. Ο καθένας σήμερα χρησιμοποιεί τον όρο μεσογειακή διατροφή για να παρουσιάσει τα προϊόντα του. Επίσης, στις μέρες μας, η μεσογειακή διατροφή δεν είναι αυτή που ήταν τη δεκαετία του '60. Οι κοινωνικοοικονομικές μεταβολές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τότε μέχρι σήμερα, άλλαξαν τον τρόπο διατροφής μας όσο και τον τρόπο παραγωγής των τροφίμων.

Πώς η μεσογειακή διατροφή θα αποτελέσει μέσο προώθησης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων;

Η ελληνική παραδοσιακή διατροφή αυτόχρονα στηρίζεται στα μεσογειακά προϊόντα. Μπορεί να λέμε μεσογειακή διατροφή αλλά σημασία έχει τι φτάνει στο πιάτο μας και εκείνο το οποίο φτάνει στο πιάτο μας είναι τα προϊόντα τα οποία παράγονται τοπικά. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Γεωργίας και Τροφίμων αναφέρει πως η μεσογειακή διατροφή συνιστά μοντέλο βιώσιμης διατροφής, μιας διατροφής η οποία μπαίνει στο σύστημα παραγωγής τροφίμων. Δεν μπορεί δηλαδή να διαφοροποιηθεί η παραγωγή τροφίμων από την διατροφή του κόσμου και παραδοσιακά η μεσογειακή διατροφή βασίζεται σε ένα τοπικό σύστημα παραγωγής τροφίμων. Για να καταφέρει, λοιπόν, ο μικρός παραγωγός να διαθέσει, να τυποποιήσει και να εξάγει τα προϊόντα του πρέπει να γίνει κτήμα της τοπικής περιοχής και ο κόσμος να αγκαλιάσει το προϊόν. Να καταλάβουν όλοι πως τα τοπικά προϊόντα ανήκουν στην ελληνική παραδοσιακή διατροφή. Πρέπει να κατανοήσουμε πως τα ποιοτικά προϊόντα στοιχίζουν περισσότερο.

Πώς μπορούν να αναδειχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ώστε να προωθήσουν τα παραδοσιακά προϊόντα της χώρας μας;

Νομίζω πως ήδη κάνουν πολύ καλή δουλειά. Εγώ έχω εντυπωσιαστεί. Κατά καιρούς βρίσκομαι σε διάφορα μέρη όπου εκθέτουν τα προϊόντα τους και βλέπω ότι υπάρχουν υπέροχα προϊόντα. Το θέμα είναι να υπάρχουν φορείς που θα αναδείξουν την προσπάθεια αυτή. Για παράδειγμα, το βραβείο του γαστρονόμου, το οποίο είναι εξαιρετικό, αναδεικνύει τέτοιους ανθρώπους. Επίσης, η ελληνική εταιρεία πολιτισμού διοργανώνει τα Σάββατα του παραγωγού, προωθώντας μικρούς παραγωγούς, και κάνει γνωστά τα προϊόντα τους στις τοπικές κοινωνίες. Το θέμα όμως είναι η ανταγωνιστικότητα τιμών. Πρέπει να βρούμε τρόπους ο κόσμος να αγαπήσει τα προϊόντα αυτά, να τα βάλει στο σπίτι του, να τα θεωρήσει μέρος της καθημερινότητάς του και να καταλάβει πως η παραγωγή ποιοτικών προϊόντων κοστίζει.

Υπάρχει διάκριση ανάμεσα στη μεσογειακή διατροφή και την ελληνική μεσογειακή διατροφή;

Αυτό το θέμα έχει απασχολήσει πάρα πολύ και μάλιστα ορισμ^x ; περιοχές της Ελλάδας περισσότερο. Η Κρήτη κατά την έρευνα των επτά χωρών, του Αμερικανού διατροφολόγου Ancel Keys, ήταν το λίκνο της μεσογειακής διατροφής. Από την άλλη μεριά, η μεσογειακή διατροφή χαρακτηρίζει όλους του

λαούς που ακουμπάνε στη Μεσόγειο και στα μέρη που φύεται η ελιά. Λαοί όπως οι Έλληνες, οι Ιταλοί, οι Τυνήσιοι, οι Παλαιστίνιοι, οι Ισραηλινοί, οι Κύπριοι τρώνε πολλά φρούτα, λίγο κρέας, πολλά ψάρια, πίνουν κρασί. Ακολουθούν, δηλαδή, το μοντέλο του μεσογειακού τρόπου ζωής. Κάθε λαός έχει ιδιαιτερότητες και διαφοροποιήσεις. Όλοι όμως βρισκόμαστε κάτω από μία ομπρέλα, από την οποία δεν μας συμφέρει να βγούμε και να διαφοροποιηθούμε από τους υπόλοιπους, γιατί θα γίνει πιο δύσκολος ο τρόπος εξαγωγής των προϊόντων μας. Θα έλεγα ότι η ελληνική παραδοσιακή διατροφή, με αιχμή της λόγχης την Κρήτη, είναι η καλύτερη βερσιόν κάτω από αυτήν την ομπρέλα.

Δεν υπάρχει συστηματική αγροτική πολιτική

Πώς θα οδηγήσουμε τα ελληνόπουλα πίσω στο πρότυπο της μεσογειακής διατροφής ώστε να μειωθούν τα κρούσματα παχυσαρκίας;

Με το παράδειγμα, το οποίο αρχίζει από το σπίτι και φτάνει στο σχολείο. Πρώτα-πρώτα είναι το παράδειγμα, όχι τα λόγια. Όταν θα πάνε τα παιδιά στο σπίτι τους, να υπάρχει το ελληνικό παραδοσιακό φαγητό. Δεν θέλει ώρες. Υπάρχουν φαγητά που τα κάνει κανείς σε πολύ λίγο χρόνο. Το παράδειγμα από το σπίτι και το παράδειγμα από το σχολείο. Από εκεί ξεκινάνε όλα.

Πώς θα διαμορφωθεί μια πολιτική για την διατήρηση του προτύπου της μεσογειακής διατροφής;

Αυτό είναι θέμα πρωτίστως του υπουργείου Γεωργίας, ούτως ώστε να μπορεί να κατευθύνει τον αγρότη να συνεχίσει να προωθεί τα ελληνικά προϊόντα τα οποία θα στηρίξουν το πρότυπο της μεσογειακής διατροφής. Δυστυχώς, όμως, το πρότυπο της μεσογειακής διατροφής δεν μπορεί να διατηρηθεί όταν φτάνουμε να εισάγουμε λεμόνια ή φάβα. Όταν προσπαθούμε να περάσουμε το μήνυμα «παράγετε τοπικά, τρώτε τοπικά» και τα περισσότερα προϊόντα τα εισάγουμε, από εκεί και πέρα είναι θέμα αγροτικής πολιτικής. Βεβαίως, ρόλο παίζει και ο ενεργοποιημένος αγρότης, ο οποίος όμως δεν μπορεί να τα κάνει όλα μόνος του, αν δεν υπάρχει μια συστηματική αγροτική πολιτική.

Χρειάζεται εθνικός συντονισμός των προσπαθειών που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και με ποιο τρόπο;

Αυτό το θέμα πάει και έρχεται. Εδώ και 20 χρόνια δεν έχει διαμορφωθεί μια διατροφική πολιτική. Για να πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο πρέπει να υπάρξει συνεργασία όλων των συναφών υπουργείων. Πρέπει να υπάρξει συντονισμός από το υπουργείο Γεωργίας, το υπουργείο Εμπορίου, το υπουργείο Τουρισμού, το υπουργείο Εξωτερικών, ώστε οι παραγωγοί να μπορέσουν να προωθήσουν τα προϊόντα τους όπως κάνει η Ισπανία και η Ιταλία. Χρειάζεται, δηλαδή, ένα συντονιστικό όργανο σε μόνιμη βάση και όχι επιτροπές, οι οποίοι να ξέρουν το θέμα και να βάζουν μακροπρόθεσμα προγράμματα στα οποία να υπάρχουν οι φωνές των παραγωγών και των μεταποιητών, των μικρομεσαίων. Αυτό θέλει δουλειά, θέλει πρόγραμμα, θέλει σκέψη και πρέπει με κάποιο τρόπο να μην αλλάζει κάθε φορά που αλλάζει η κυβέρνηση.

Διαβάστε τις ειδήσεις μας στις ειδήσεις της Google!

Τελευταία άρθρα
ypaithros.gr

X

Το «ένδοξο» παρελθόν μας στο ροδάκινο επαναλαμβάνεται

x